

til Forbindelsesspind er fremstillet ikke til praktisk, men til religiøst Brug. Hornene og den temmelig store Bredde vilde gøre en saadan Genstand velegnet som Opsats til at bære mindre Ting, der skulde brændes som et Offer paa Arnen. Dette har Sophus Müller hævdet.

Ogsaa de større Altre var i sin Tid forsynede med Horn. I 1. Kongebog 1,51 og 2,28 berettes der om, hvordan Adonja og Joab søger at redde sig fra Salomos Vrede ved at flygte ind i Herrens Telt og klynge sig til Alterets Horn. Jeremias nævner ligeledes »Alterets Horn« (17,1). Museumsinspektør Hans Neumann har i et Foredrag i Oldskriftselskabet ad anden Vej fremført Grunde for, at der i Kastrup havde været en Offerplads.

Der er saaledes adskilligt, der synes at vise, at de sjældne Former af Ildbukke med Horn virkelig har været en Slags Redskaber til helligt Brug, nærmest Altre.

Benyttet Litteratur: Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie 1892, S. 282–85, do 1907, S. 127–36, do 1938, S. 149
Johannes Brøndsted: Danmarks Oldtid III 124f.

H. K. Kristensen

En Solvogn fra Janderup?

I »Danske Samlinger« 1. Række 2. Bind Side 18 fortælles det, at der engang ved Midten af det 18. Aarhundrede blev fundet en »Guldvogn« i en Høj i Janderup Sogn. I en Beretning om Sognet fra 1754 (Janderup—Billum Præstearkiv. Pakken Varia) skriver Præsten J. C. Hammer saaledes om Fundet:

Af hedenske Monumenter eller Altre findes her ingen, men mange Høje, som jeg nok tror er hedenske Begravelser. Saa findes paa den høje Mark Norden for Strudvad nogle, kaldet Guddomhøje, som har været 7 i Tallet, men nu er kun 6; thi 1750 lod min Fader en af de største af samme Høje planere og udkøre, hvorudi var over 500 Læs Jord. Inden i Højen var en høj Stendynge, hvorudi var 22 Læs Sten, store og smaa. Der indeni var en Mængde af brændte Ben, hvoriblandt laa noget af en Kaarde gjort af en Slags Metal af rød og gul Kulør. Samme var 3 Kvarter lang, dog paa tvende Steder rustet itu. Derpaa var og et lidet Haandfang, som af Ælde var fortæret, men syntes at have været Spaan og Læder, fæstet til Kaarden med nogle smaa Nagler. Ved Siden i samme Høj fandtes og en Urne med et fladt Laag paa, hvorudi var af samme Metal tvende smaa ligesom drejede Hjul med en trind Stang imellem henved en Finger lang og Hjulene saa store som et 10 Skillings-Stykke. Midt fra den liden Stang, som var mellem Hjulene, gik atter en anden spidsagtig Stang af samme Længde, altsammen i Lignelse efter en Bagvogn. Endnu fandtes uidentil i samme Høj paa tvende Steder imellem 4 Sten nogle faa brændte Ben, ventelig af Børn.

Man spørger sig selv, om denne Vogn skulde have været en lignende som den berømte Solvogn fra Trundholm Mose.

Viborg 9/1 1947.

Carl Lindberg Nielsen,
Arkivar.
